

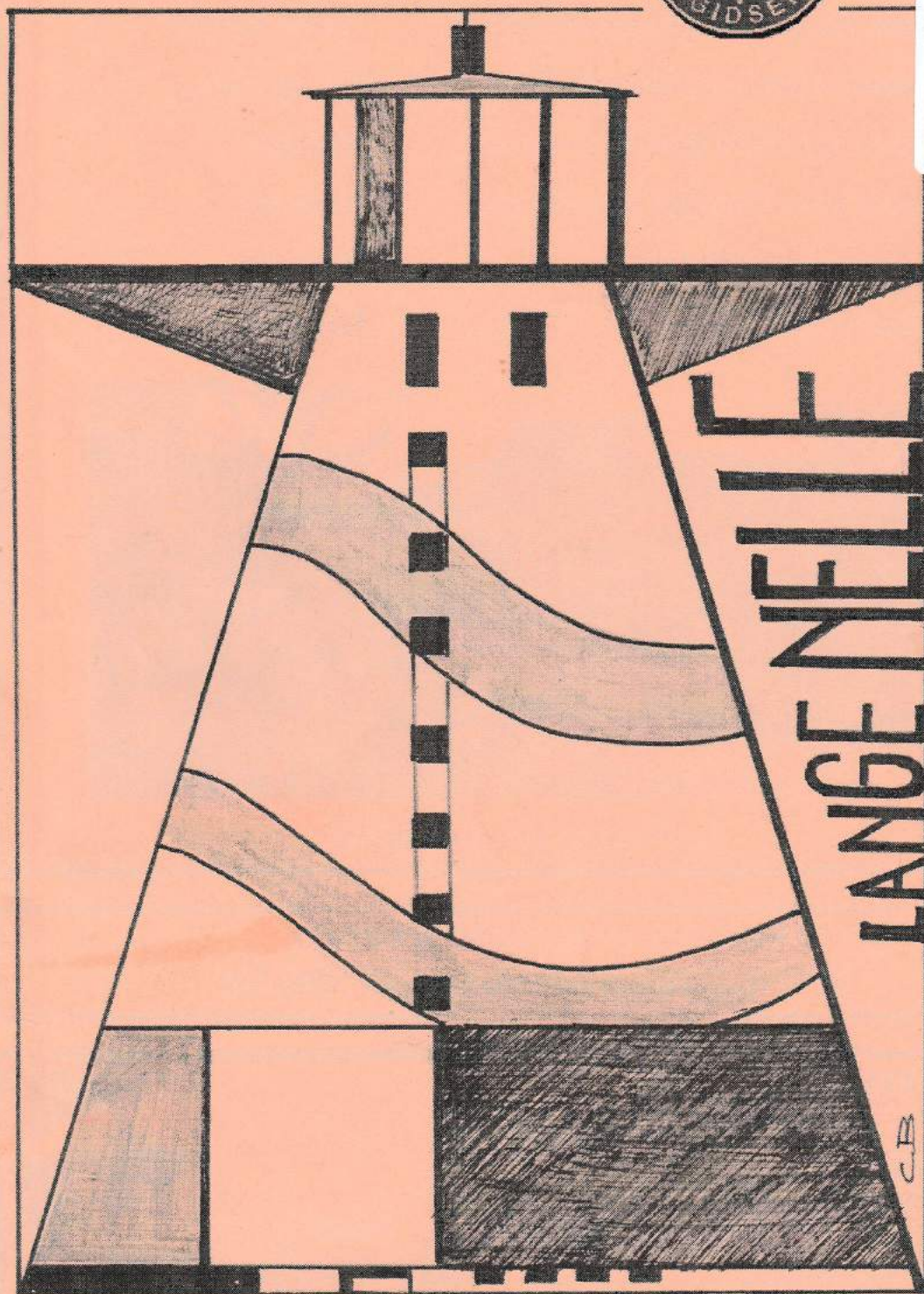
24STE JAARGANG • NUMMER 2 • 2012
APRIL - MEI - JUNI

België-Belgique
PB - PP
8400 Oostende 1
BC6607

Moerman Patrick

Duivenstraat,1

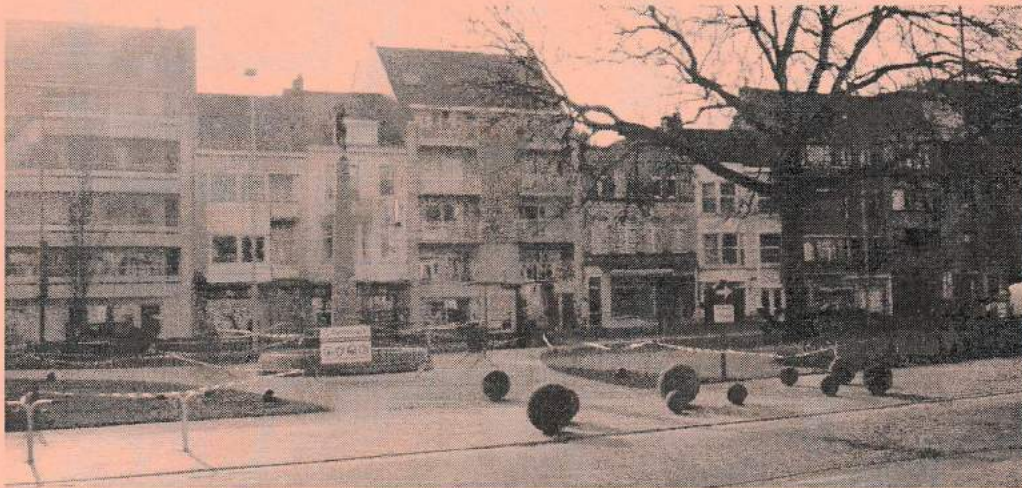

GIDSENKRING OOSTENDE

Driemaandelijks blad van de afdeling OOSTENDE van de WEST-VLAAMSE GIDSENKRING vzw
Afgiftekantoor 8400 OOSTENDE 1 - P409072 • Afzendadres & verantwoordelijke uitgever:
Pitteljon Etienne, Leopoldlaan 179, 8430 Middelkerke

IN DIT NUMMER

26. Voorwoord	Marc Loy
27. Activiteiten	Redactie
33. Etienne Zanders (Stefano) vertelt	Annie Storme
37. Luchtaanvallen op Oostende WOI	Georges Ruys
44. De vroolijke tocht door C. Buysse	Redactie
45. Oostendenaar Georges & de Titanic	Redactie
46. Een tijdreis door België	Redactie
47. Fortuna weer verheven	Redactie

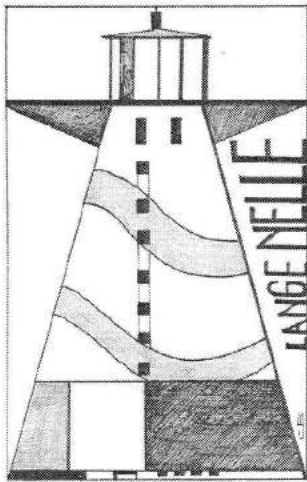
Het huidige Mac Leodplein

BEZOEK OOK ONZE WEBSITE
WWW.GIDSENKRINGOOSTENDE.BE

STEUNENDE LEDEN

Danneel Guido	Vigne André
Francier Jacques	Wolf Ingrid
Degelin-Selis	Versluys Willy
Verlinden-Vekemans L.	

GIDSENKRING OOSTENDE

Driemaandelijks blad van de Oostende
GIDSENKRING LANGE NELLE vzw.
24ste jaargang
Nummer 1 januari-februari-maart 2012

Colofon

Eindredactie en correspondentie
Dirk Beirens
dirkbeirens@telenet.be

Verantwoordelijke uitgever:
Etienne Pitteljon
Leopoldlaan 179
8430 Middelkerke

De medewerkers aan dit blad zijn zelf
verantwoordelijk voor de door hen
getekende bijdragen.

Overname mag mits bronvermelding.

Vormgeving: Dirk Beirens
Voorzitter: Marc Loy

Dispatching:
Tel/Fax: 059 / 807.381
e-mail: lange_nel@hotmail.com

Rekeningnummer: Gidsenkring
Lange Nelle vzw
BE91 3800 0491 8476

Lid wordt u voor 15€ per jaar.
Buitenland: 20€
Gezinskaart: 25€
Steunend lid: vanaf 25€

Website: www.gidsenkringoostende.be

Gidsenlokaal: Spaans Huisje
Christinastraat, 67 Oostende

Wil de echte gids opstaan?

Tot ver in de 20ste eeuw was de gids het officiële en meestal ook exclusieve medium bij een groepsbezoek aan een stad of museum. Na de revolterende jaren zestig werd zijn of haar bereidwillig gehoor stilaan een kritisch klankbord dat zo nodig weerwerk bood aan de gedebiteerde boodschap. Maar ook toen nog bleef de gids wandelrichting en stap-tempo aangeven.

Eind vorige eeuw verscheen voor het eerst de handzame audiogids in musea. Ook de enkeling kon nu makkelijker op stap met gedegen informatie binnen oorbereik. En die bezoeker kon op eigen ritme z'n honger naar kennis en inzicht intoetsen.

Sinds de millenniumwissel is dankzij de ICT de kennisoverdracht bij een bezoek aan het cultureel of de toeristische erfgoed ver buiten de oevers van de directe mondelinge communicatie getreden.

Naast de levende en audiogids zijn er nu ook de gps-gestuurde iPhone en de iPad waarmee de individuele bezoeker op pad kan.

Trouwens de officiële gids ziet z'n klassieke territorium meer en meer bezet door privéorganisaties die pakketklare thematours organiseren in Vlaamse steden en regio's.

Maar hoe boeiend, interactief en entertainend de kennisoverdracht vandaag ook gepresenteerd wordt, de goede, oude gids-op-bestelling haalt het bij groepsbezoeken op z'n diverse e-versies. Immers luisterbereidheid, aandacht voor de groepsdynamiek, gevoel voor humor, respect voor timing, organisatietalent, enthousiasme en stiptheid zijn, zelfs in optie, nog niet leverbaar bij de alternatieve bovenvermelde mogelijkheden. De levende gids heeft dus kennelijk nog een toekomst.

Marc Loy
Voorzitter

ACTIVITEITENKALENDER

**Bevestig steeds uw deelname bij Patricia Veris op
059 80 62 39 of via email patricia.veris@skynet.be**

VOORJAARSACTIVITEITEN 2012

Zaterdag 28 april 2012 om 14 uur : Sportpoëzieroute-wandeling

De sportpoëzieroute in het Oostends Sportpark 'De Schorre' wil op een unieke manier sport en cultuur combineren.

Op een wandeltraject van 4 km ontdek je niet alleen alle hoekjes en kantjes van het sportpark, maar ook 17 gedichten van Vlaamse en Nederlandse dichters.

Elk gedicht kreeg een eigen en unieke visuele uitwerking. Op deze wandeling worden ook de niet-alledaagse sporten toegelicht. De wandeling duurt ruim 2 uur.

Afspraak: ingang Mr. V-arena in de Sportparklaan; maximum 25 deelnemers; begeleiding door gids Marcel Braet.

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be; leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Zaterdag 05 mei 2012 om 10.30 uur : Cultuur & natuur in "Den Hof" Geleide wandeling Leopoldpark

We gaan het Leopoldpark verkennen en nog beter leren kennen. Als we erin wandelen, veelal enkel doorwandelen, wat zien en ervaren we dan?

Wellicht is er meer!

Via de geschiedenis, de aanwezige cultuurelementen, wat er groeit en bloeit en leeft, maar ook met persoonlijke invalshoeken, een fotografisch oog en poëtische benadering gaan we met René, Den Hof intenser beleven.

Afspraak: Bloemenuurwerk Leopoldpark;

maximum 25 deelnemers; begeleiding door gids René Vandercruyssen.

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be; leden: gratis & niet-leden: € 2,5

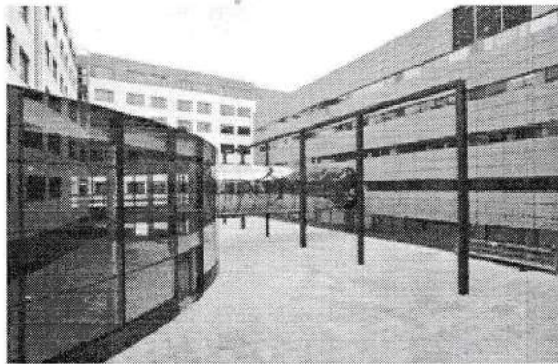
Maandag 18 juni om 18.30 uur : bezoek aan de nieuwe AZ Damiaan-site

Dat de techniek aan een razend tempo onze Westerse wereld beheerst is ook in de ziekenhuiswereld merkbaar. Voortdurende wijzigingen in het Oostende ziekenhuislandschap de laatste 15 jaar en veel nieuwe medische technieken hebben tot de bouw van een nieuw AZ Damiaan geleid, dat in oktober 2012 definitief in gebruik wordt genomen.

De leden van gidsenkring Lange Nelle worden uitgenodigd om een bezoek te brengen aan het nieuwe ziekenhuis in opbouw o.l.v. gids Frank Goeminne en zijn collega Koen Dhondt.

Afspraak : campus H Hart, inkom, zaal Kanaän, Gouwelozestraat 100, gratis, maximum 50 deelnemers.

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris op 059 80 62 39 of via mail patricia.veris@skynet.be
Op zondag 7 oktober is er een kijkdag voor het grote publiek.

Ter info: Oostendse Kreekwandelroute

In Stene (Oostende) werd op zaterdag 26 november 2011 de Oostendse Kreekwandelroute ingewandeld, de 53ste provinciale wandelroute.

De Oostendse Kreekwandelroute is 13 km lang en start aan kinderboerderij 'De Lange Schuur' in Stene. De wandelroute verkent het waardevolle en natuurrijke kreeklanschap tussen Oostende en het Kanaal Plassendale-Nieuwpoort. Een verrassend gaaf gebied dat nu voor het eerst voor de recreant ontsloten wordt met een bewegwijzerde route. De aanplanting van het Geuzenbos en de natuurinrichtingswerken van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) hebben het kreekegebied een nieuw uitzicht gegeven. De route is grotendeels auto-vrij en verkent naast het Geuzenbos, de Grote Keignaert en de Zwaanhoek, ook het dorp Zandvoorde en de Groene 62, de oude spoorwegbedding Oostende-Torhout. Ook het Noriyuki Inouepad, de eerste schakel van het ambitieuze Groene Lint rond Oostende, is in het circuit opgenomen.

In de routebrochure zijn drie thema's uitgewerkt. Eentje gaat dieper in op de ontstaansgeschiedenis van het gebied, een ander handelt over de bijzondere fauna en flora die er voorkomt. Het derde thema focust op de geschiedenis van de Groene 62, de vroegere spoorlijn tussen Oostende en Torhout.

De realisatie van de Oostendse Kreekwandelroute kadert in het Europese project 'Grenzeloos Wandelen', een Interreg IVA-project in de grensregio Vlaanderen-Nederland.

De Oostendse Kreekwandelroute is een initiatief van Westtoer en de Provincie West-Vlaanderen en kwam tot stand in samenwerking met cvba Buitengoed, de Vlaamse Landmaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos en de Stad Oostende.

Van de wandelroute wordt een brochure met kaart uitgegeven. Deze kost 2 euro en is onder andere verkrijgbaar in het Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis, Jan Van Eyckplein 2 in Brugge, via 0800 20 021, via provincie@west-vlaanderen.be, bij Westtoer, bij Kinderboerderij De Lange Schuur (startplaats) en bij Toerisme Oostende.

Meer info: glenn.putman@westtoer.be of 050 30 55 21
Provincie West-Vlaanderen azine@west-vlaanderen.be

Zaterdag 02 juni 2012: bezoek aan de Franse stad Duinkerke

Begeleiding door gids Pierre Vanhecke

Inschrijving ten laatste op 15 mei bij Patricia Veris op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be; leden gratis & niet-leden: € 2,5.

Toegangsgelden (musée ongeveer € 5) zijn voor eigen rekening; breng uw FTG-kaart, 60+, enz. mee!

We rijden met **eigen wagen** > wie geen vervoer heeft, laat dit weten aan P. Veris, zodat er een kostendelende oplossing gezocht kan worden. 's Morgens (zaterdagmarkt!) kunt u **parke- ren** in de omgeving van het havenmuseum, tussen de Quai de la Citadelle & de Avenue de l'Université) of op de P van Pôle Marine.

9.30 uur afspraak aan het Belfort, hoek Rue Clemenceau & rue de l'Amiral Ronarch, tegenover de kerk Saint Eloi + bezoek aan de kerk en wandeling doorheen de historische stad (ongeveer 2,5 km).

Toelichting: de stad heeft 3 geklasseerde **belforten** > we zien de funderingen van de vroegere kerk. In de **kerk** is een paneel dat de geschiedenis van de kerk en de stad illustreert; verder zijn er zijn mooie schilderijen (één uit de Walburgakerk van Veurne??), bezienswaardige grafstenen en meubilair. Vervolgens het (praal)graf van **Jan Bart** en zijn zoon. >Naast de kerk op de Place Jean Bart vinden we zijn **standbeeld** (midden 19de eeuw). Het **stadhuis** (eerste van 1233) is na vernielingen, brand, ...heropgebouwd vanaf het einde van de 19de eeuw en ingehuldigd in 1901 in aanwezigheid van **president Loubet** en **tsaar Nikolaas II**. Bezoek is mogelijk als er geen trouwplechtigheid is. Aan de eretrap zie je het glasraam met **Jan Bart** die terugkeert van de slag bij Texel. In de trouwzaal wordt Yolande de Flandre voor gesteld die zowel tegen de graaf van Vlaanderen als tegen de Koning van Frankrijk vocht!! > Achter het stadhuis de "**Noordpoorte**" waardoor **Jan Bart** met de graanschepen terugkwam van Texel. Dit is een overblijfsel van de Bourgondische omwalling. >Langs de **Leughenaer** (15de-eeuwse vestingtoren) naar la **Petite Chapelle**.> Van hier zien we ook "**La Colonne de la Victoire**", als herinnering aan de slag van 1793! We keren terug langs de "**Vistrap**", en de oude haven (Quai des Hollandais) tot bij de gebouwen van de **CUD** (Communauté Urbaine Dunkerque, een soort arrondissementsgebouw). >Via het "**Parc de la Marine**" bereiken we het **Bel fort**.

Wie meer wil weten: <http://www.ville-dunkerque.fr/> en verder klikken op "voir la cartographie", een interactieve kaart die alle mogelijke inlichtingen geeft.

12 uur vrij middagmaal (heel wat gelegenheden + wat goedkoper dan in België)

14 uur afspraak Quai de la Citadelle & bezoek (+ 90') aan een deel van het "Musée Portuaire" (havenmuseum) en aansluitend een wandeling heen en terug naar de sluis Tystram waar zich enkele relictten van de operatie Dynamo bevinden (ongeveer 3 km). Ter plaatse kunnen we beslissen of we de haven die 17 km front op de zee heeft, verder met de wagen aandoen: oostelijk (sluis Charles De Gaulle), centraal (enkele Seveso-bedrijven) en westelijk (logistiek).

17 uur Officiële afsluiting (zie verder nog toelichtingen bij 't programma)

Toelichting bij het havenmuseum: het is ondergebracht in een historisch pand in de voormalige citadel.

Na het Verdrag van Utrecht (1713) moest Frankrijk de militaire instellingen van de citadel vernietigen >de gronden werden later verkocht aan enkele reders, die er handelsactiviteiten ontwikkelden. Zo werd op deze plaats een **opslagloods** voor zout gebouwd. Het gebouw brandde af in de jaren 1860. Na de wederopbouw werd het opnieuw een opslag voor zout tot het in 1869 omgevormd werd tot een opslagplaats voor tabak (afkomstig uit de onmiddellijke omgeving en uit Algerije). De dikke muren zorgden voor een droge omgeving en constante temperatuur. Op de verdiepingen zit de geur van tabak nog in het gebouw.

Het werd door de CUD gekocht in 1974 en in 1992 omgevormd tot museum. Initieel was het museum bedoeld als blijvende getuigenis van het werk van de havenarbeiders: van de ooit meer dan 5.000 herleid tot ± 500 in de jaren 1980 (groei van het container transport).

Daarnaast wou men er de **evolutie van de haven** weergeven, maar al vlug kwam De **geschiedenis van de stad** erbij (stad en haven zijn inderdaad nauw met elkaar verbonden).

Het museum bevat een varend gedeelte (doen we niet) en een deel aan de kade. De gelijkvloerse verdieping behandelt de haven vanaf Louis XIV tot eind 19de eeuw; de eerste verdieping behandelt de 20ste eeuw. Op de tweede verdieping staan een hele reeks "maquettes" van diverse soorten schepen (slaan we ook over).

Wie meer wil weten over het museum kan dat via: <http://www.museeportuaire.com/>
Zelfs een virtueel bezoek van het museum is mogelijk.

Enkele historische feiten inzake Duinkerke

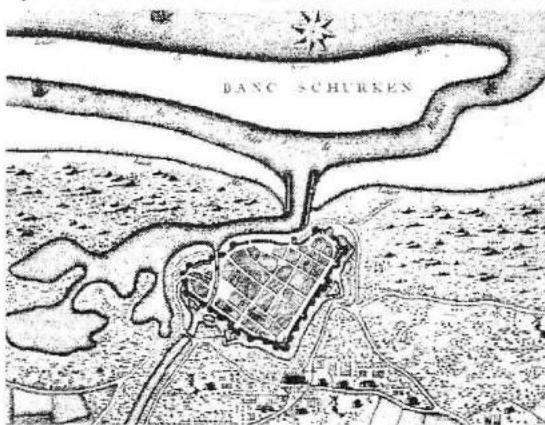
Duinkerke werd vroeger Westduinkerke genoemd, om niet te verwarren met Oostduinkerke); het is de meest Vlaamse stad van Frans-Vlaanderen, en bestaat al heel lang. De stad lag, zoals Oostende, aan een geul en groeide van een kleine **vissershaven**, via een **militaire haven** uit tot een grote **industriële haven**.

Volgens de legende kwam Sint-Maarten (4de eeuw) hier prediken. Een andere legende vermeldt de aanwezigheid van Sint-Elooi (8ste eeuw) tijdens een aanval van de Noormannen.

De eerste vermelding van de stad vinden we in een verslag van de inspectie van de versterkingen van de stad door **Boudewijn III** (960). Nadien komt Duinkerke geregeld voor in de archieven. Enkele voorbeelden: Filips van de Elzas, na zijn kinderloos huwelijk met Elisabeth van Vermandois, zal in 1284 huwen met Mathilde van Portugal. Op weg naar Vlaanderen wordt haar schip aangevallen door Normandische piraten; als ze wordt gevangen genomen, kunnen Duinkerke vissers haar bevrijden. Filips zal de piraten laten executeren, en Duinkerke krijgt stadsrechten en meerdere privileges zoals vrijheid van tol en stapelgeld.

Na het mislukte **Beleg van Ieper** (1383) gaan de Engelsen enkele steden in Vlaanderen verwoesten (Veurne, Nieuwpoort, Duinkerke, Bergues, ...).

De nieuwe graaf van Vlaanderen (Filips de Stoute) zal deze steden voorzien van nieuwe versterkingen. De "Bourgondische" omwalling komt er ook in Duinkerke.

Het laatste overblijfsel dat nog op de oorspronkelijke plaats staat, is de "**Leughenaer**". Bij het bouwen van deze versterkingen vindt men een "miraculeus" **Mariabeeldje**. Om dit te bewaren werd "La Petite Chapelle" gebouwd, vooral gekend door onze IJslandvaarders, en nagebouwd in het Nationaal Visserijmuseum.

In de 17de eeuw zal Duinkerke meermaals veranderen van "eigenaar": De Spaanse Nederlanden, de Fransen, de Engelsen; tot in 1662 Duinkerke verkocht wordt door

de Engelsen aan Frankrijk. Louis XIV staat centraal op het stadhuis!!

In de 16de en 17de eeuw, worden de kapers van Duinkerke gevreesd (Jan Bart!).

Na de Frans-Pruisische oorlog zal de haven een permanente uitbreiding kennen.

Duinkerke is sedert het eind van de 19de eeuw de derde haven van Frankrijk.

Tijdens **WO I** wordt Duinkerke geregeld gebombardeerd en beschoten (vliegtuigen, luchtballons, schepen, kanonnen, ...). **WO II** was nog erger voor de stad. Hier was het centrum van de inscheping van de geallieerde troepen bij de operatie Dynamo; de stad werd daarna beschoten door de geallieerden. De stad met een haven volledig in puin en zodoende niet bruikbaar werd slechts bevrijd op 9 mei 1945!!

Na de heropbouw sloeg de crisis zwaar toe in het begin van de 21ste eeuw.

ZOMERWANDELINGEN GEORGANISEERD DOOR **GIDSENKRING LANGE NELLE**

De wandeling is gratis maar inschrijven is verplicht bij Patricia Veris op 059 80 62 39 of via email naar patricia.veris@skynet.be

Zaterdag 7 juli 2012

STADSKERNWANDELING > 14.00 uur > afspraak Monacoplein (Toerisme)

Zaterdag 14 juli 2012

SPIUKOMWANDELING > 14.00 uur > afspraak tramhalte lijn Oostende/Knokke ter hoogte weg nr de vismijn

Zaterdag 21 juli 2012

LEOPOLD II-WANDELING > 14.00 uur > afspraak LII-mon. Zeedijk

Zaterdag 28 juli 2012

ZEEBONKWANDELING > 14.00 uur > afspraak St.-Petrus- & Paulusplein

Zaterdag 04 augustus 2012

IN EN ROND HET LEOPOLDPARK > 14.00 uur > afspraak Bloemenuurwerk (Leopoldpark)

Zaterdag 11 augustus 2012

BEELDENWANDELING > 14.00 uur > afspraak aan het opleidingsschip Mercator

Zondag 12 augustus 2012

FONTEINENWANDELING > 14.00 uur > afspraak onder luifel stadhuis

Woensdag 15 augustus 2012

VROUWENWANDELING > 14.00 uur > afspraak St.-Petrus- & Paulusplein

Zaterdag 18 augustus 2012

MARITIEME WANDELING > 14.00 uur > afspraak Maritiem Instituut Mercator, Mercatorlaan 15

Zaterdag 25 augustus 2012

SPORT/POËZIE-ROUTE > 14.00 uur > afspraak Mister V-Arena, Sportparklaan

Zaterdag 1 september 2012

STADSKERNWANDELING > 14.00 uur > afspraak Monacoplein (Toerisme)

ZOMERWANDELINGEN GEORGANISEERD DOOR **TOERISME OOSTENDE**

De wandeling is gratis maar inschrijven vooraf via Toerisme Oostende is verplicht.
Dat kan telefonisch op het nummer 059 70 11 99 of via e-mail naar info@visitoostende.be.

Elke **DINSDAG** > **OOSTEROEVERWANDELING** > afspraak om **14.30 uur** aan het Noordzeeaquarium: 03.07; 10.07; 17.07; 24.07; 31.07; 07.08; 14.08; 21.08; 28.08

Elke **WOENSDAG** > **WANDELING BEAUFORT04** > afspraak om **10.30 uur** op het Stationsplein aan de balie Toerisme Oostende > einde: Mu.ZEE: 04.07; 11.07; 18.07; 25.07; 01.08; 08.08; 15.08; 22.08; 29.08

Elke **DONDERDAG** > **FIETSTOCHT NAAR STENE** > afspraak om **14.30 uur** onder de luifel van het Kursaal > einde: Stene-Dorp: 05.07; 12.07; 19.07; 26.07; 02.08; 09.08; 16.08; 23.08; 30.08

Vier **VRIJDAGEN / VENDREDI** > **PROMENADE CENTRE VILLE** (Frans) > départ office du tourisme À **14.30 H**: 13.07; 27.07; 10.08; 24.08

Kunstenaars van bij ons

Etienne Zanders, "zeg maar Tienne", alias Stefano, vertelt

Annie Storme

Mijn naam is Stefano, alias Etienne Zanders. Etienne is Frans, maar betekent in het Vlaams "Stefanus" of "Stefaan", vandaar mijn kunstnaam "Stefano".

Ik ben een rasechte Oostendenaar, geboren in de Ieperstraat. Mijn vader, August Zanders, was Oostendenaar en de familie van mijn moeder, Adrienne Decraemer was afkomstig uit Frankrijk. Vader was croupier in Oostende. Tijdens WOII werd het casino naar Chez-Pan (oud theater) overgebracht. Ze zaten dus recht over het huis van James Ensor. Soms zagen ze James aan het venster zijn tong uitsteken en met de handen zwaaien naar de bevolking op straat.

Ik heb een zeer gelukkige jeugd gehad in Oostende waar de moeders in de straat met de borstels in de hand de laatste nieuwtjes openbaarden.

Na de Leopoldschool ging ik naar het Atheneum en dan naar het VTI. In de Leopoldschool hadden we een leraar, mijnheer Vandeberge. We hadden enorm respect voor hem, want hij was in onze ogen beresterk. In een kwade bui lichtte hij een bank op met 2 leerlingen er nog in. Hij sprak altijd dezelfde zin uit: "Jullie zijn 't overschot van Lucifer zijn oliepulle!".

Later dweepten we met de Blues en de Jazz, met Blackboard Jungle en Elvis Presley. Ik werd voor een jaar kampioen in rock- 'n-roll dansen van West-Vlaanderen.

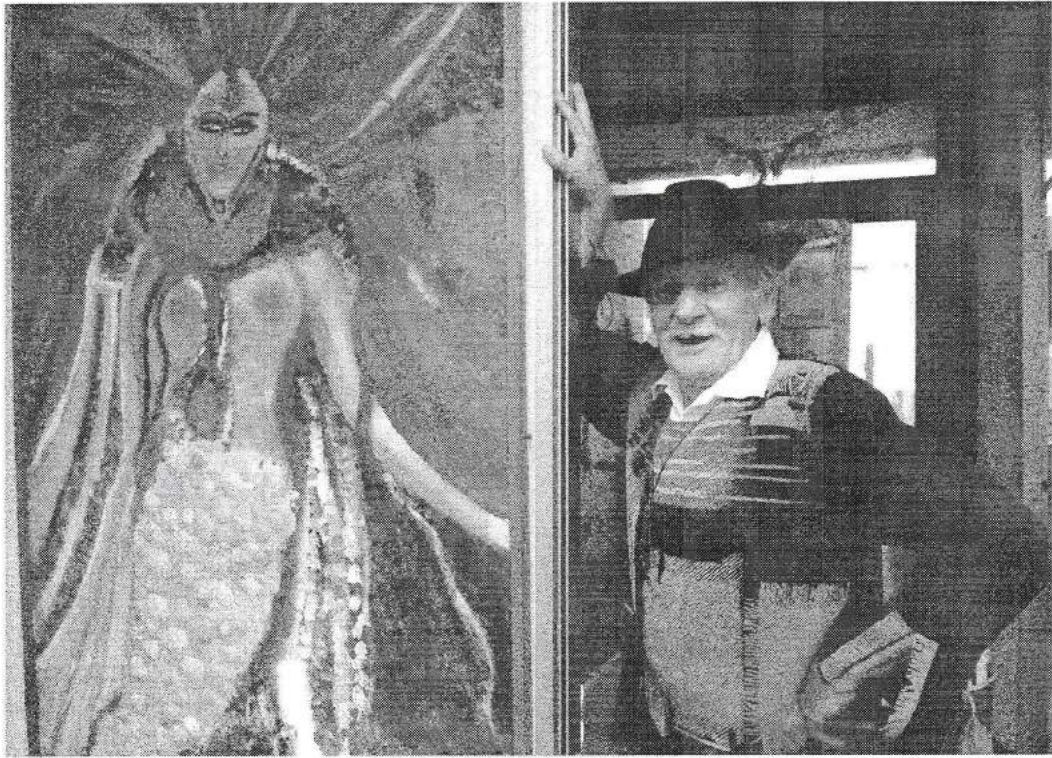
Van schilderen was er toen nog geen sprake, mijn eerste schilderij schiep ik in Tanger, ik was toen 19 jaar. Mijn ouders waren op dat ogenblik in Marokko, door een staking diende mijn vader uit te wijken.

Mijn waardering voor Van Gogh, Toulouse Lautrec en Gauguin was zeer groot, vooral voor de idealistische voorstelling van de kunst en voor deze grote revolutionairen. Deze zienswijze werd gedeeld door schilder John Blommaerts en zo ontstond een hechte vriendschap tussen ons beiden waar ik nu nog dankbaar voor ben.

Maar ja, je trouwt, je hebt kinderen. Intussen vond ik werk als controleur-purser bij de RMT, wat ik ook wel jarenlang graag deed.

Ik begon in de KWB onder leiding van Maurits Olders en wij zetten verschillende groepstentoonstellingen op het getouw. Vol idealisme fungeerde ik als moderne schilder, terwijl de andere schilders havenzichten en kerken uitbeeldden. Ik vertoonde er een eigen abstract, zodat de verkoop minimaal was en de kritiek legio, terwijl de kerkjes als zoete broodjes van de hand gingen. Later was er een korte periode bij leraar Sorel en ik kreeg er een speciale kamer toegewezen. Toen al kreeg ik de naam van Ensor wegens mijn eigenaardige manier van schilderen. Ik dacht er echter het mijne van en wist drommels goed dat dit een spotnaam was, maar ook Ensor werd veel bespot.

Toch had ik één groot voordeel, ik kon namelijk zeer goed tegen kritiek, terwijl de enkele moderne schilders die niet gesteund waren hun borstels in de lade deponeerden en er niet meer naar om keken, daar ze aan kritiek ten onder gingen.

De Zeemeermin van zand, schelpen en acryl

Stefano aan het werk op de Visserskaai

Dan kwam de periode van de "Chèvre Folle", een klein kunstcafé aan de Peperbusse, dat echter tot over de grenzen bekendheid verwierf. Daar stelde ook Picha tentoon en ook kwam Jef Van Tuerenhout er regelmatig binnen. Door de schilder Houwen kwam ik in " 't Kroegske" terecht waar ik bestendig tentoonstelde bij de uitbater Iwein Scheer. Daar verkocht ik relatief veel, wat me ten zeerste verbaasde. Het kwam mij ter ore, dat Iwein de prijs voor mijn schilderijen verdubbelde, hetgeen ik nooit zal vergeten en waar ik hem dankbaar voor ben. Daar richtten wij ook het maandblad "Tijl Uilenspiegel" op, waarvan ik sommige tekeningen verzorgde, alhoewel ik me nooit met politiek bemoeide. Ook tussenin volgden er nog altijd tentoonstellingen met de KWB waar ik me nog 2 anekdotes van herinner:

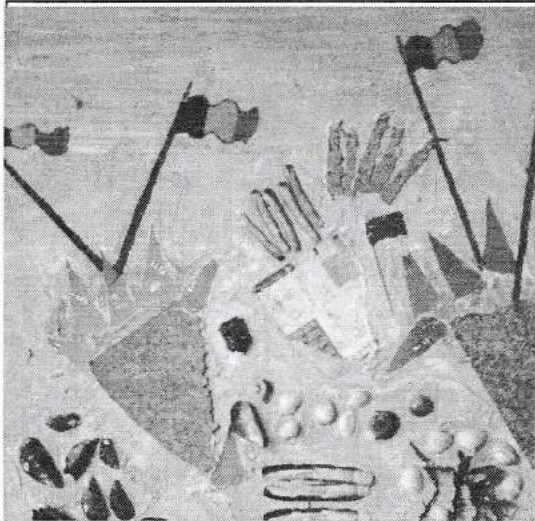
Te Bredene hadden we 20.000 bezoekers geteld, een record. Dit werd uitvoerig in de pers vermeld: "... de vakantiegangers gingen schier de duinen niet meer in". Natuurlijk, het regende immers 14 dagen pijpenstelen!

Nog een anekdote inzake Bredene: ik had een schilderij geborsteld met de naam "Stop Viëtnam". Het was een geraamte met doorgeschoten kleren, echter was ook zijn mannelijkheid bijgeschilderd, grote verontwaardiging, een schande ... maar bij het sluitingsuur, in de bijna lege zaal, kwamen plots 2 dametjes en wij, Maurits en ik, wij stonden achter 2 enorme platen verstoppt toen er plots een gegiechel klonk. Toen we tevoorschijn kwamen, stonden de 2 dames met ernstige en afkeurende blik naar "Stop Viëtnam" te kijken.

Ik sloot me ook nog aan bij het "Gildenhuis", een groep kunstenaars waarvan Prins Karel erevoorzitter was. Ik ging toen in zowat gans het land tentoonstellen met de nodige ups en downs. Na een tijd stopte ik plots met schilderen, ik had behoefte aan een ander klimaat en sloot mij aan bij Ciné Club Oostende waar ik 7 jaar filmde. Ik filmde er griezel-

documentairefilms en ook al eens een tekenfilm of poppenfilm, waar ik veel tijd in stopte. Mijn vrouw Lucy en mijn kinderen Murielle, Tessa en Sandy, want ik heb 3 dochters, hielpen mee en speelden in sommige van mijn films. Ik was dan ook fier dat ik eens brons op een provinciale wedstrijd behaalde want de jury was zeer streng. Ik haalde ook een eerste prijs met medaille in Jabbeke. Toen mijn filmapparatuur te ouderwets geworden was en er nood aan vernieuwing was, heb ik ermee gekapt. Er waren echter al aanmoedigingen om weer aan het schilderen te gaan, vooral door kunstschilder Vandeweyer en weldra zat ik terug in het milieu.

Dan kwam de tijd met John (Blommaerts), weer togen we de idealistische richting uit. We geraakten beter bekend, de verkoop verbeterde, we veroverden Stene en in het dorpje ontstond een vriendschap tussen de inwoners en ons. Door de hulp van de heemkundige kring kregen we de molen toegewezen als atelier, waarin we met een klein vuurtje, zelfs in de winter, al schilderend onze tijd doorbrachten. We schilderden ook met de tweede Steense groep buiten de molen, en zo ontstond er een kunstdorp, waar toeristen en vooral veel Oostendenaars op afkwamen, hetgeen me veel plezier deed, want men is nooit sant in eigen land. Toen ik ook een tentoonstelling met brandende fakkels inrichtte, dachten de mensen dat hun molen in brand stond. We hebben dan tot in de late uurtjes buiten gedanst. Maar Stene veranderde, we konden het niet meer op stellen zetten. Toch hield ik Stene in mijn hart en organiseerde er met John in 1986 een "Moulin Rouge". Gans het Vossenhol was verkleed zoals in Montmartre. Wat hebben we afgelachen toen de mannen de farandolles aandeden en de vrouwen de mannenkledij, dat was nu precies Stene waar ik van hield.

frietten en mussels

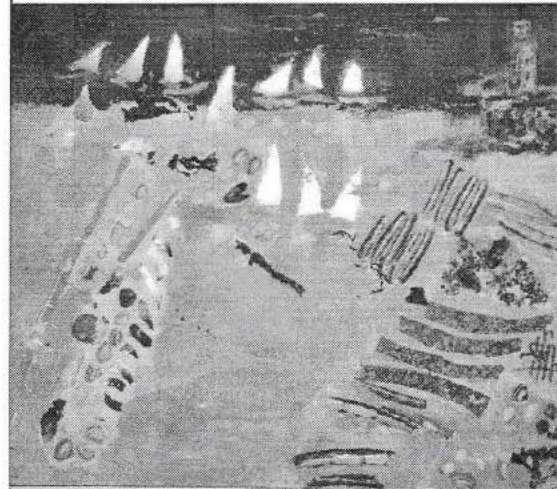
Ik kocht in die periode ook een campingwagentje dat ik dan ook prompt "Het paletje" noemde. Volgeladen met schilderijen, deden we daarmee de ganse dag de kust aan. Met John aan de ene zijde schilderend en ik aan de andere kant, de gebruikelijke fles wijn aan onze zijde. Wel dra werd het een rijdende galerij, waar we rondom en binnenin schilderijen konden hangen. Toen we 2 campingwagens bezaten, deden we ook Sint-Martens-Latem aan.

Een tijd lang bevond mijn atelier zich boven het Co-center.

Mijn eigen uitvinding is om op een speciale ondergrond met zand en ingrediënten van de kust zoals mosselen, schelpen, wieren en metaal te werken. Ik improviseer het maritieme leven met acryl ofwel laat ik het oeuvre zo dat het zanderige extra geïllustreerd wordt. Vroeger werd er ook met zand geëxperimenteerd, echter ook met lijm die niet houdbaar is. Mijn hoofddoel is om de kust in het algemeen naar de mensen te brengen.

Op 20 maart jl. overleed Stefano op 74-jarige leeftijd. Etienne was een typische straatschilder, te zien op fancy fairs, braderies en straatfeesten. Hij hield ervan onder het volk te zijn. Zijn motto was: Little things mean a lot.

Met dank aan Murielle, Tessa en Sandy.

Haven Oostende

Pracel en Muriel BOUSSON - ZANDERS
Jan en Tessa DEHONDT - ZANDERS
Sandy ZANDERS

zijn kinderen

Woody BOUSSON
Robin DEHONDT
Steffi DEHONDT
Lenny DEHONDT
Melvin ZANDERS

zijn kleinkinderen

Nadia ZANDERS en Antoine ALLARY
Thierry en Chantal SAEY - RAU

zijn zus en partner
zijn nicht en neef

De families ZANDERS, TILMANS, DECHRAEMER en HUYGHE
meiden u diepbedroefd het heengaan van

De Heer

Etienne "Stefano" ZANDERS

Kunstschilder

Weduwnaar van mevrouw Lucienne TILMANS

Geboren te Oostende op 16 februari 1938
en er overleden
in het AZ Damaan (campus Sint-Jozef)
op 20 maart 2012

Zij nodigen u vriendelijk uit tot de vrijzinnige uitvaartplichtigheid die zal plaatsvinden op **ZATERDAG 31 MAART 2012** om 10.30 uur, in het V.L.C. "De Gouzobronn" Kazerneplein te Oostende, gevolgd door de crematie te Brugge. De bijzetting van de asurne in de familievergunning op de stedelijke begraafplaats aan de Stuivenstraat heeft plaats in familiekring.

Er is gelegenheid tot condoleren na de plichtigheid.

Rouwadressen: Steenbekersstraat 117 - 8400 Oostende
Kroonlaan 37 - 8400 Oostende
Dr. Verhaaghestraat 71 - 8400 Oostende

Rouwcentrum Jm PAES, Slachterstraat 23, 8400 Oostende - gsm: 0474 / 205 500
jm.paes@telenet.be

Luchtaanvallen en beschietingen op Oostende in WO I

Georges Ruys

In deze bijdrage vindt de lezer onder elke datum een beknopte beschrijving van de aanval(len) die dag, met daaronder de referentie(s) van de gebruikte bron(nen), waarin de gebeurtenissen van die dag zijn aangehaald ofwel uitvoerig worden beschreven. In de meeste gevallen kan in die werken meer informatie worden opgezocht.

In deze editie van het Gidsenblad vindt u een fragment uit hogervermeld niet-gepubliceerd werk. Illustraties van de redactie.

WO I (1914-1918) in een notendop

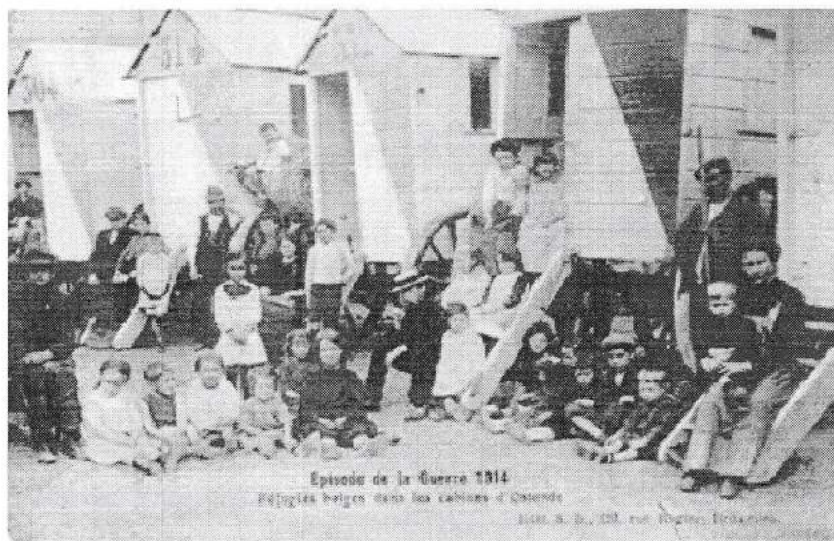
- 28 juni 1914 Aartshertog Franz Ferdinand wordt vermoord in Sarajevo
- 28 juli 1914 Oostenrijk-Hongarije verklaart Servië de oorlog.
- 30 juli 1914 Duitsland roept de staat van oorlog uit.
- 31 juli 1914 Algemene mobilisatie (alle klassen tot 1901) van het Belgisch leger
- 1 augustus 1914 Duitsland verklaart Rusland de oorlog.
- 3 augustus 1914 Duitsland verklaart Frankrijk de oorlog.
- 4 augustus 1914 Duitsland verklaart de oorlog aan België; Duitsers trekken België binnen.
- 4 augustus 1914 Engeland verklaart de oorlog aan Duitsland.
- 20 augustus 1914 Brussel wordt bezet door de Duitsers.
- 24 augustus 1914 Bombardement op Antwerpen door een Duitse zeppelin.
- 13 oktober 1914 De Britten bezetten Ieper. Aan het front begint de slag aan den IJzer.
- 21 oktober 1914 De frontlijn strekt zich nu uit vanaf de zee aan Nieuwpoort tot de Zwitserse grens. Deze toestand blijft zo quasi gelijk tot 1918.
- 28 oktober 1914 Sluizen worden geopend in Nieuwpoort en de IJzervlakte overstroomt.
- 22 april 1915 Eerste Duitse gasaanval in Ieper.
- 6 april 1917 De VS verklaren Duitsland de oorlog.
- 28 september 1918 Laatste geallieerde offensief en munitie in het Duitse leger.
- 9 november 1918 Troonsafstand Keizer Wilhelm II, hij vlucht naar Nederland.
- 11 november 1918 Wapenstilstand.

Oostende 1914-18

10 augustus 1914 Geallieerde troepenschouw op de markt te Oostende.

11 augustus 1914 De eerste vluchtelingen komen toe in Oostende. Ze worden overgebracht naar de Volksbond, het Fort Napoleon, de Koninklijke Stallingen en het Lunapark waar een badkarrendorp wordt opgesteld. Van half augustus vertrekken de vluchtelingen massaal naar Folkestone. Twee "maalboten" varen permanent over en weer.

MORDAN

NATUURVLEES DOBBELAERE
Christinastraat 69 - 8400 OOSTENDE

Tel. 059/50 52 45 - Fax: 059/50 07 85

e-mail: denatuurwinkelmordan@skynet.be

(400 m² verkoopsruimte)

Openingsuren: 9.00 H. - 18.30 H.

Ook op zaterdag, Zondag gesloten

BIO **SHOP**

*De Natuurlijkste
zaak van de kust!*

**GREEN
SLEEP**

100% "NATUURLIJK"
SLAAPCOMFORT
(200 m² toonzaal, 1e verdieping)

Green Sleep.

Dieetvoeding, VERSE natuur-, vegetarische en biologische voeding.

Hormonenvrij vlees (vzw. Plattelandsontwikkeling)

Voedingssupplementen en sportvoeding. Natuurlijke cosmetica.

150 kruidenpreparaten uit eigen labo!

DESKUNDIG ADVIES VAN 4 PARAMEDICI EN HERBORIST

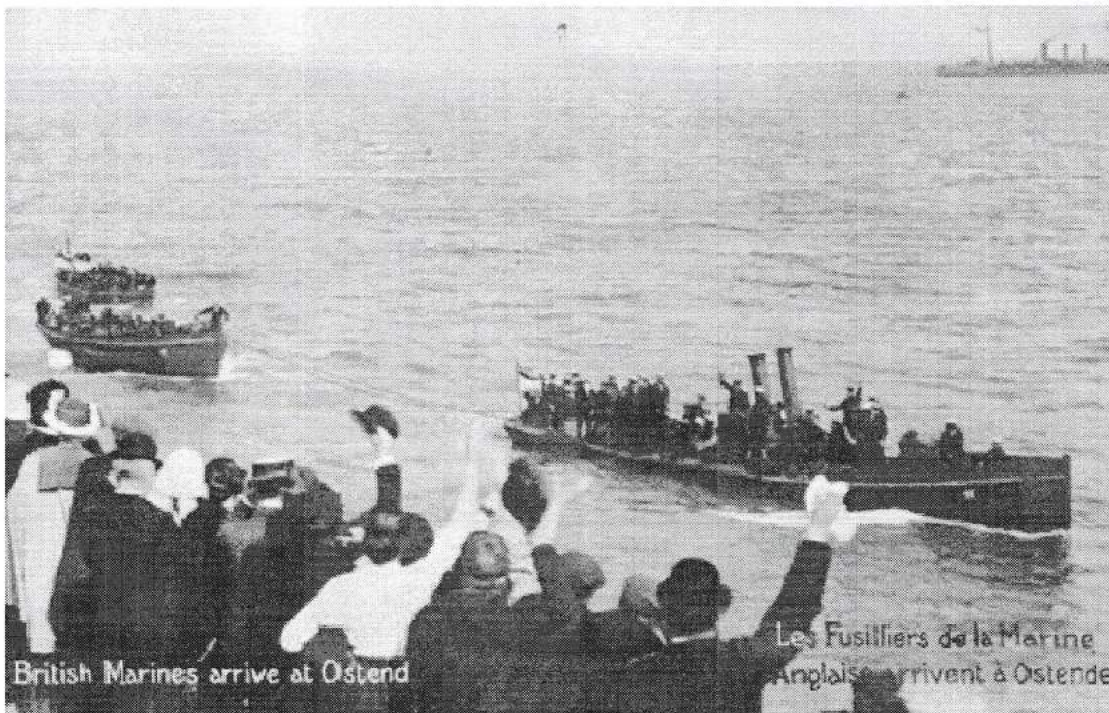
19 augustus 1914 De Engelse luchtmacht neemt het vliegveld Oosteroever in gebruik.

21 augustus 1914 De Belgische geldvoorraad en goudvoorraden van de Nationale Bank worden per "maalboot" overgebracht naar Engeland.

27 augustus 1914 Aankomst Engelse troepen.

1 september 1914 Vertrek van Engelse troepen naar Antwerpen.

24 september 1914 Eerste bommenaanval op Oostende, door een Duitse zeppelin

6 oktober 1914 Ontscheping van de 7^e Britse Divisie in Oostende.

7 oktober 1914 Oostende wordt tijdelijk hoofdstad van België. De ministers vestigen zich in het "Hotel Majestic" (hoek Albert I-promenade en Louisastraat).

8 oktober 1914 Ontscheping van de 3^e Britse Cavalerie Divisie.

10 oktober 1914 De Koning en de Koningin komen aan in Oostende.

12 oktober 1914 De Koning en Koningin vertrekken met een "maalboot" naar Le Havre. Men hoort in de verte het gebulder van de kanonnen. Duizenden vluchtelingen brengen de nacht door op de vloer van de Zeestatie in de hoop te kunnen vertrekken met de laatste twee "maalboten" de "Pieter de Coninck" en de "Stad Antwerpen" die klaarliggen om af te varen zodra het ochtend wordt.

13 oktober 1914 De regering vordert de twee "maalboten" op. De ministers met hun familie en regeringleden met diplomatieke koffers schepen in en vluchten naar Engeland, dit onder de blikken van de woedende menigte. De Belgische troepen verlaten Oostende.

14 oktober 1914 Vertrek van de laatste maalboot. Tussen 19 augustus en heden werden in totaal werden meer dan 48.000 vluchtelingen naar Folkestone overgevoerd.

15 oktober 1914 Rond 10.10 uur komen de eerste Duitsers, 5 ruiters en 3 "velomannen" zoals men de fietsers in die tijd noemden, aan. Over Bredene, langs De Smet de Naeyerbrug, over het Van Der Zweepplein (nu Ernest Feysplein op het Hazegras), tot bij het middenstationgebouw. Even later komen twee auto's met officieren en een compagnie voetvolk van het 76^e regiment. Tegen de middag waren al ruim 2.000 Duitsers in de stad aanwezig. Meteen was de Duitse bezetting van Oostende een feit. De Duitse officier en de acht Ulanen die het eerst Oostende binnenreden, sneuvelden enkele dagen later in Lombardsijde. De Duitsers paraderen in de stad. De ijzeren hakken kappen op de straatstenen. Hele regimenten, meer dan 40.000 manschappen, trekken in de straten voorbij in een week. Ze marcheren in pelotons vrolijk zingend. "Die wacht am Rhein":

Lieb' Vaterland, magst ruhig sein, lieb' Vaterland, magst ruhig sein,
Fest steht und treu die Wacht, die Wacht am Rhein
Fest steht und treu die Wacht, die Wacht am Rhein!
Es braust ein Ruf wie Donnerhall, wie Schwertgeklirr und Wogenprall
Zum Rhein, zum Rhein, zum deutschen Rhein, wer will des Stromes Hüter sein?

De Oostendenaars staan met open mond te kijken naar de niet-aflatende stroom Duitse soldaten die zingend frontwaarts richting Nieuwpoort trekken.

16 oktober 1914 De visvangst wordt verboden. Duitse mitrailleurs worden opgesteld op het staketsel en in de duinen.

17 oktober 1914 Attractie op de zeedijk: rond 16.00 uur bemerkt men aan de einder rook over zee ter hoogte van Middelkerke. Er liggen 8 Engelse schepen die richting Nieuwpoort vuren.

18 oktober 1914 Van de 8 schepen zijn er nog steeds 4 die vuren. De hele dag en nacht zijn er kanonschoten van schepen op zee hoorbaar uit westelijke richting. Lombardsijde wordt zwaar beschoten.

23 oktober 1914 Eerste beschieting van Oostende uit zeerichting.

20 oktober 1915 Keizer Wilhelm II brengt een bezoek aan Oostende.

28 mei 1917 Maarschalk Hindenburg inspecteert de batterij Tirpitz in Steene.

10 mei 1918 Een poging wordt ondernomen om met de "Vindictive" de haven te blokkeren.

17 oktober 1918 De Duitsers verlaten Oostende, de stad wordt bevrijd.

1914

Aanvallen door de Duitsers

Nacht van 24/25 september 1914 - 23.15 uur

Tijdens de slag om Luik van 5 augustus tot 16 augustus was deze stad al zwaar gebombardeerd op 9 augustus door een Duitse zeppelin.

Om die reden was men overal bijzonder waakzaam voor gevaar uit de lucht.

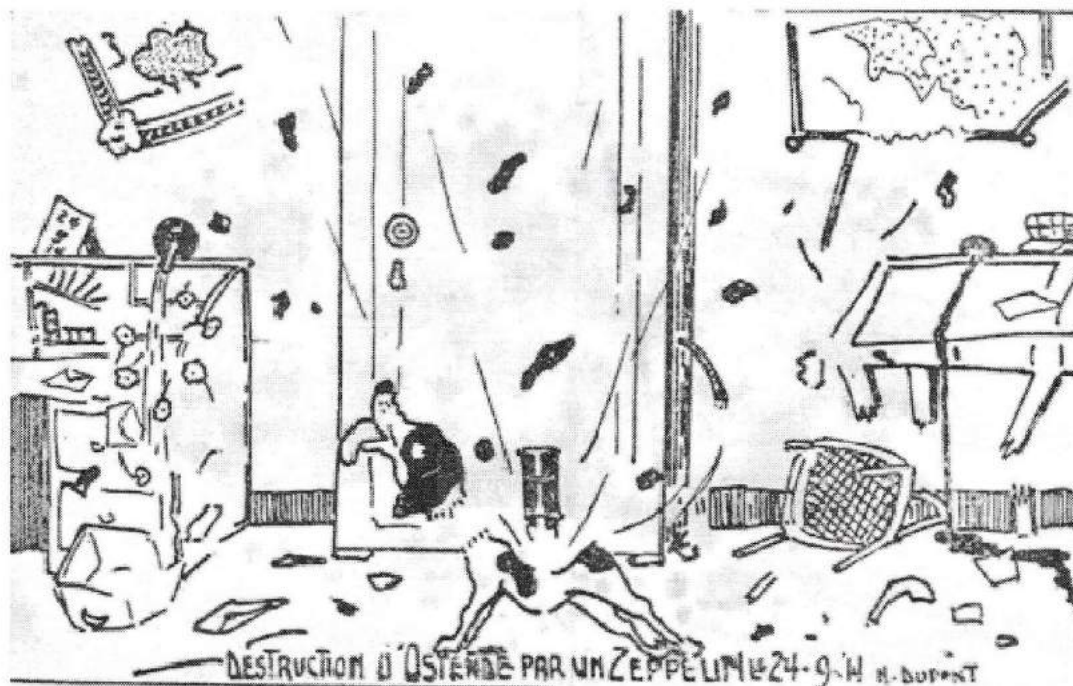
De nacht van donderdag op vrijdag was een maanverlichte herftsnacht. In de late avond werd een zeppelin met gedoofde lichten over België gesignaleerd. De steden Gent en Brugge werden gewaarschuwd waarop de overheid direct alarm sloeg en alle lichten in de stad liet doven.

Over Geraardsbergen vloog het luchtschip in rechte lijn naar Tielt en zette door naar richting kust. Rond middernacht werd het gevaarte dat naar Oostende vloog boven Leffinge opgemerkt door een artilleriepost. De daar gelegerde militairen probeerden hun troepen in Oostende te alarmeren. Wegens een defect aan de telefoonverbinding, slaagden ze er niet in om die te verwittigen.

Het luchtschip was vergezeld van een Duits verkenningsvliegtuig.

Totaal onverwacht, kort voor middernacht, hoorde men over de stad het gebrul van de motoren in de lucht en werden hier de eerste bommen geworpen door deze zeppelin, de LZ25-ZIX uit Düsseldorf.

De luchtrens wierp een eerste bom op de "cierk" de vismijn (die toen gelegen was tussen de huidige ligplaats van de "Amandine" en het Montgomerydok). Er was veel schade aan de bureaus van de firma Willems en aan de omliggende lokalen.

De volgende bom viel een paar minuten later, tussen de nieuwe Zeestatie en de Graaf de Smet de Naeyerbruggen. Even verderop lagen in het dok twee schepen de "l'Avenir" en de "Justina Maria". De romp van beide schepen werd op verschillende plaatsen doorboord door stukken schrapnel. Binnen een afstand van 200 meter van de inslag waren alle ruiten aan diggelen gesprongen. Er waren gaten geslagen in de muren van het nabijgelegen slachthuis en de meeste vensters van de treinrijtuigen die in het station stonden waren stuk. De draden van telefoon en elektriciteit waren afgerukt.

De zeppelin nam een bocht, vloog naar de vuurtoren toe en keerde terug richting stad. Enkele minuten later werd een derde bom geworpen tussen de rails van de spoorweg, in de omgeving van de Graaf de Smet de Naeyerbruggen en het wagondepot. De rails werden een meter in de grond geduwd. Een vierde bom viel naast de duiker achter het paviljoen Armenonville in het Maria-Hendrikapark. Weer was een diepe put geslagen en de zuilstenen van de duiker waren een meter verplaatst. Voor het Laiterietje lagen grote stukken ijzer. Een vijfde bom viel in de havengeul zonder schade toe te brengen. Het gevaarte trok daarna richting zee en verdween in de nacht over zee.

Gedurende de hele tijd van het bombardement werd de stad vanuit de lucht angstaanjagend verlicht door de enorme zoeklichten van de zeppelin. De meeste Oostendenaars waren gealarmeerd door de zware inslagen en stonden buiten in de nacht onder het angstzweet de weg van de luchtbus te volgen. Volgens de route- en de bommenlijn kan men veronderstellen dat de beoogde doelwitten waren: de nieuwe Zeestatie (*die pas geopend was in 1913*), de beide de Smet de Naeyerbruggen, de kazerne en de spoorweg tussen Oostende en Brugge. De bommen die uitgeworpen werden, wogen elk 122 kg. Ze hadden een hoogte van 87 cm en een diameter van 21 cm. Gelukkig vielen er geen dodelijke slachtoffers of gekwetsten.

Op bevel van de militaire gouverneur werd de openbare verlichting in Oostende van dan af om 22 uur gedoofd.

(MaVa-p132) / (EiLe/p38) / (HkSt-1985/4 geeft 23 sept aan) / (EcOs-250914)

12 oktober 1914 - 09.00 uur

Om 07.30 uur verlieten de Koning en de Koningin het land via Oostende. Ze vertrokken naar Le Havre in Frankrijk met de maalboot.

Rond 09.00 uur kwam een Duitse "Taube" boven de stad aanvliegen en wierp twee bommen. Schade werd aangericht aan de steenbakkerij van de firma Smis en de jachtsluis.

De vliegtuigbommen werden toen met de hand uit de vliegtuigen geworpen. Ze wogen ca 5 kg en waren niet groter dan een thermosfles

(EiLe/p46) / (GeHu-I p169) / (MaVa-p136) / (MeDg/011219)

12 oktober 1914 - 13.00 uur

Enkele uren na de eerste aanval, kwam weer een "Taube" twee bommen werpen, nabij het groot strand. Deze keer was er geen schade.

(GeHu-I p169) / (MaVa-p136) / (MeDg/011219)

13 oktober 1914

Bij het ochtendgloren vertrokken twee maalboten met de ministers en alle regeringsleden met hun familie en de diplomaten naar Engeland. De wachtende massa vluchtelingen op de kade bleef verbijsterd en verkleumd achter.

Even later kwam een Duitse "Taube" enkele bommen werpen. Eén ontplofte in de nabijheid van het Koninklijk paleis en een andere niet ver van het gasgesticht (*waar nu het gerechtshof staat*) bij de Euphrosinia Beernaertstraat. Er werd ook deze keer weinig schade aangericht. (EiLe/p46) / (GeHu-I p169) / (MeDg/011219) / (DpAS-1989)

14 oktober 1914

Omstreeks 16.15 uur vliegt een "Taube" over de stad en werpt een bom op de Leffingestraat niet ver van het politiebureau. Al de ruiten van de herberg "Sint-Sebastiaan" bij de schietbaan werden verbrijzeld. Met geweren wordt door de piotten naar het vliegtuig geschoten, zonder succes. (MeDg/011219) / (DpAS-1989)

Op 15 oktober komen de eerste Duitsers te paard, de stad binnengereden.

Bronnen i.v.m. bovenvermelde periode

- 1 MAJOR, W. & VANTHOMME, N., **Vleugels boven Oostende 1909-1919**. Oostende, 2009, 208 p. (MaVa/p...)
- 2 ELLEBOUDT, A. & LEFEVRE, G., **Oostende onder de Duitse Bezetting 1914-1918**. Oostende, De Zeewacht, 570 blz. (EiLe/p...)
- 3 GEVAERT, F. & HUBRECHTSEN, F., Oostende 14-18: Oostende onder de Duitse bezetting, 1914-1918. Koksijde, De Klaproos, 1995-1996, 2 delen, 191+184 p. (GeHu-deel/pag)
- 4 MENGELWERK, **Vier jaar onder de klauwen der Duitse barbaren**, in De Duinengalm, sam. SMISSAERT, A., (MeDg -ddmmjj)
- 5 SMISSAERT, A., **Oostende tijdens de Eerste Wereldoorlog**, in De Plate. (DpAS- Jaargang)
- 6 L'ECHO D'OSTENDE - (EcOs-ddmmjj)

Grafisch Bedrijf
LAMMAING
Wij geven vorm aan uw identiteit.

Industriezone 2
Zandvoordeschorredijkstr., 14
8400 Oostende
T.059 70 71 23
F.059 80 45 79
print@lammaing.com
www.lammaing.com

De vroolijke tocht door Cyriel Buysse

Redactie

“De vroolijke tocht” van Cyriel Buysse (1859-1932) dateert uit 1911 en is een uitgave van CA.J. Van Dishoeck, Bussum.

Buysse beschrijft erin hoe hij met zijn auto en drie dames een paar duizend kilometer door Frankrijk toert.

Het is volledig online te lezen via Free eBooks by Project Gutenberg

<http://www.gutenberg.org/>

Fragment blz 106 BIARRITZ

Iemand die Biarritz goed kent had mij gezegd: Het mooie, het eenig, álles-overtreffend grootsche en mooie van Biarritz is er de ongeëvenaarde woeste golfslag van de zee. Het is er, zelfs bij kalm weer, een aanhoudende, bruischende en spattende en schuimende branding van meters hoog, die de gansche kust op fantastische wijze heeft uitgehold en uitgevreten; en de groote rotsen, die ten allen kante langs den oever liggen, zijn als reuzebeesten, telkens door de wilde baren overweldigd en weer bloot gelaten, met gansche plakken en cascaden glinsterend-afstroomend en weg-schuimend water, alsof de onwrikbare monsters, na elke formidabele aanranding, half-stikkend uit de diepte opdoken, den stortvloed van zich afschudden en weg-

spuwden, om opnieuw frisch adem te halen.

Dat schouwspel, dat eenig mooie schouwspel, mochten wij, gedurende de vier dagen van ons verblijf, geen enkele maal bewonderen. De wind zat in het oosten, en de zee was en bleef aldoor van een hopeloze, spiegelgladde eentonigheid.

Is Biarritz ook anders mooi? De moeite waard om er een tijd te blijven? Ik weet het niet. Al die cosmopolitische luxe-plaatsen lijken op elkaar. Het eigenaardige is gauw gezien, de groote hôtels zijn overal dezelfde, alsook de menschen, die de groote hôtels bewonen. Waarom zitten ze dáár op elkaar en niet elders? Ik weet het heusch niet. Er is geen reden voor.

Er is geen andere reden voor dan dat het toeval of de mode gewild heeft dat ze juist dáár bij elkander kwamen. **Biarritz, Nice, Monte-Carlo, Oostende,** 't is allemaal, de eigenaardigheid van iedere streek en het verschil van klimaat daar gelaten, allemaal precies hetzelfde.

Het karakteristieke van die plaatsen is, dat ze absoluut geen eigen karakter hebben. 't Is cosmopolitisme en, als zoodanig, eentonigheid. En het is best te begrijpen, en zelfs onvermijdelijk, dat de speciale aantrekkelijkheid van al die oorden,—in zooverre men van aantrekkelijkheid mag spreken—geheel en al buiten eenige locale stemming om gaat. 't Is er gedesoëuvreerd, geblaseerd en vooral gebanaliseerd.

Het is er, of wordt er al heel spoedig, met één woord: stom-vervelend!

Oostendenaar Georges & de Titanic

Redactie

Georges Aspeslagh (26) bracht het in zijn geboortestad Oostende tot ober in het destijds welbekende hotel-restaurant Du Phare op de Zeedijk. De jongeman had ambitie en vond werk als garçon in Londen. Daar moet hij de Italiaanse chef Luigi Gatti tegen het lijf gelopen zijn. Die organiseerde het eerste klasrestaurant op de Titanic en mocht daarbij het personeel kiezen. Hij maakte Aspeslagh in het à-la-carte restaurant verantwoordelijk voor het zilverwerk.

Zijn familie had geen weet van zijn aanwezigheid op de Titanic. Vandaar dat niemand zich zorgen maakte toen het nieuws van de ramp doordrong. Pas weken later raakte Aspeslaghs dood bekend. Het kreeg vier regeltjes in de krant — de ramp met de Titanic was toen alweer naar de achtergrond verwezen.

Dirk Musschoot, Titanic werd zeegraf voor 20 Belgen, in: De Standaard, 10.04.2012

**PRINTEN – PLOTTEN
KOPIEREN – DIGITALISEREN
INBINDEN – LAMINEREN
KANTOORARTIKELEN
STEMPELS – GRAVEERPLATEN**

REPRODUX

Heilig Hartlaan 13
8400 OOSTENDE
Tel. 059/70.16.12
Fax 059/80.66.57
e-mail: reprodex@telenet.be
www.reprodex.be

Een tijdreis door België van Peter Jacobs

Redactie

NIEUW

PETER JACOBS, Een tijdreis door België. Schrijvers op bezoek 1814-1915. Lannoo, 2012, 240 blz., 24,99 €.

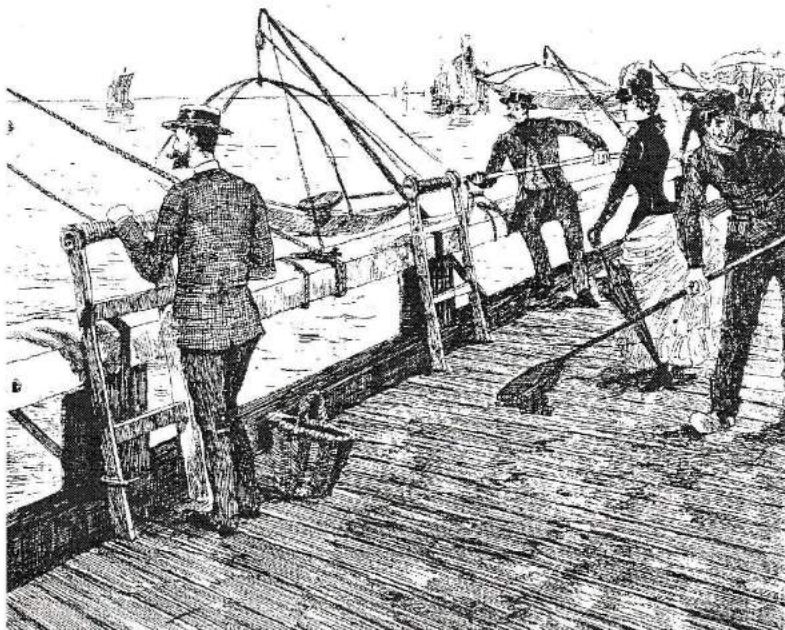
Uit de inleiding:

"Dit boek is een uitnodiging om samen met een select gezelschap van eenentwintig Franse, Britse, Amerikaanse, Spaanse en Duitse schrijvers een tijdreis door België te maken. Om terug te keren naar 1814, 1837, 1881 of 1906, naar Oostende, Coë, Brussel of Gent." ...

"Eigenlijk zijn de belangrijkste toeristische troeven van België in 2012 dezelfde als in 1852.

Rubens en Van Eyck hangen er nog; de belforten, kathedralen en begijnhoven staan nog overeind; de oevers van de Maas en de Scheldekaaien zijn nog steeds schilderachtig. Het mondaine imago van Oostende is dan wel verknoeid en Blankenberge is geen ongerept paradijs meer, maar tussen de flatgebouwen zie je nog steeds de zee en de duinen." ...

Op 33 blz. komt Oostende aan bod, in onder andere bijdragen van Victor Hugo, "Een Franse kunstliefhebber vindt in Oostende zelfs geen oesters", en Stefan Zweig, "Een Weense debutant prijst de chique troeven van Oostende."

Illustratie uit *Le Patriote Illustré*, 07.08.1887: A Ostende, sur l'estacade (red.)

Fortuna weer verheven ...

Redactie

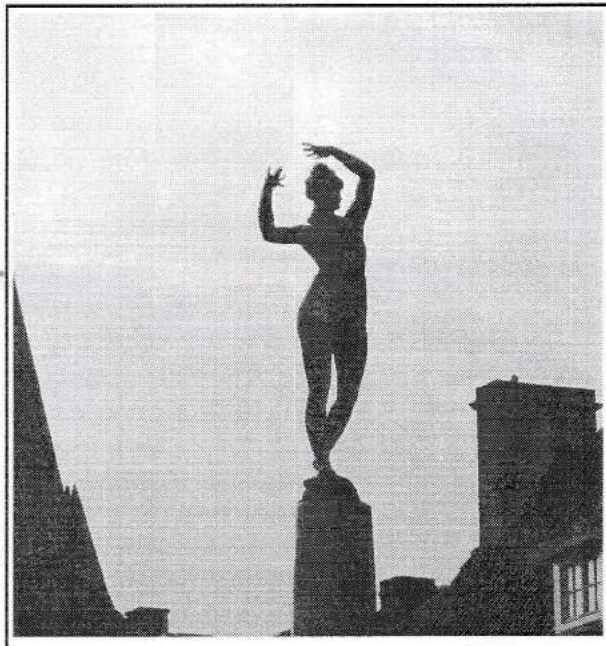
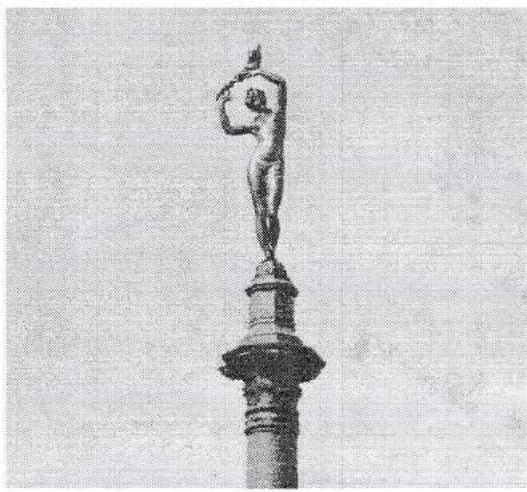
Onlangs werd het sierlijke vrouwenbeeld "Fortuna" op een zuil geplaatst op het pas gerenoveerde Mac Leodplein aan de Torhoutsesteenweg (zie foto hiernaast). Het beeld dat ontworpen/vervaardigd werd door ofwel architect-beeldhouwer Alban Chambon, ofwel Julien Dillens (die in zijn opdracht werkte) decoreerde de voortuin van het vooroorlogse kursaal. Het moet er geplaatst zijn tijdens de grote uitbreidingswerken tussen 1899-1907 o.l.v. Chambon.

Het stond – volgens mij— op de zuil van het linkerfonteinensemble en droeg in haar opgeheven armen een **hoorn des overvloeds**. (zie illustratie onderaan) Er was aan de rechterkant ook zo'n ensemble met een vrouwenfiguur die een soort "doek" liet uitwapperen. In onderstaande publicaties wordt 'Fortuna' vereenzelvigd met het laatst vernoemde beeld. Vraag aan de lezer: bekijk eens oude postkaarten ... wat denk jij ervan?

Bronnen:

N. Hostyn, Het beeldje in het plantsoen van het Mac Leodplein, De Plate, jg. 13, Nr. 4, april 1984, blz. 88-89

J-M. Theuninck & C. Vermaut, Oostende, stad in zicht, 2001, blz. 78

GENIET MET AZURIET!

Reisbureau voor alle touroperators,
vlieg-, trein-, bootticketten.

*Waar service en dienstbaarheid
geen ijdel woord is!*

REIZEN

Torhoutsesteenweg 449

Hoek Kastanjelaan

8400 Oostende

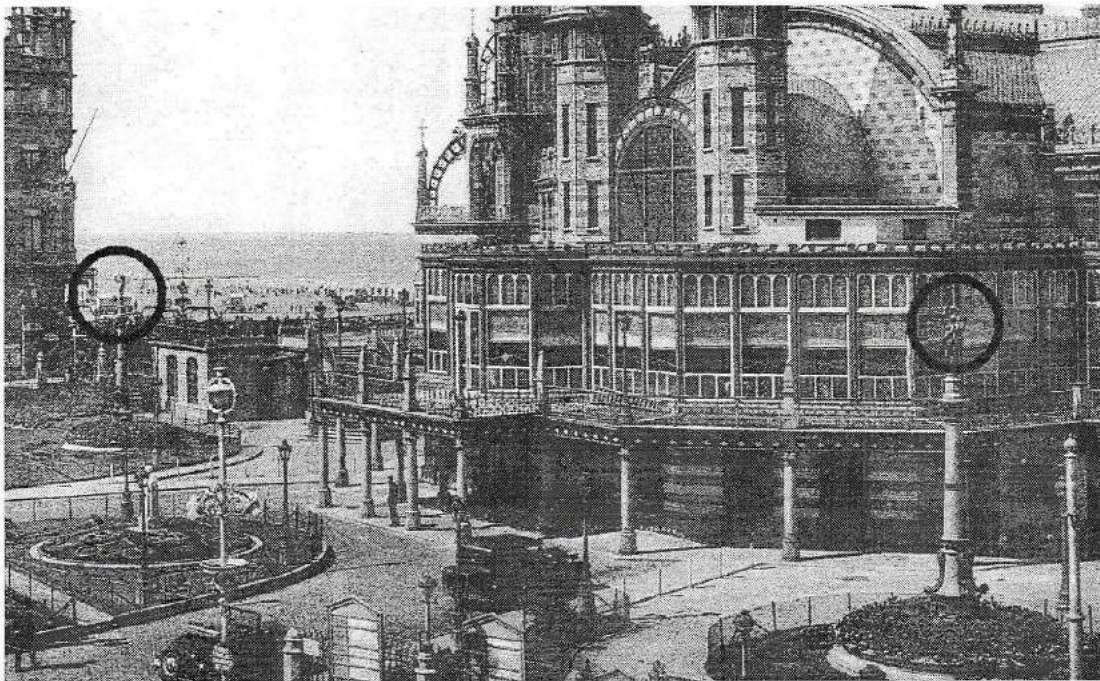
Tel. 059 51 49 51

Openingsuren

*Maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en
vrijdag: 9 tot 12 en 14 tot 18 uur.*

Zaterdag: 9.30 tot 12 uur.

Links "Fortuna" met hoorn, rechts "Fortuna" met doek > beiden zouden geluk brengen ... in het casino??

In 1970 werd het elegante belle époque-brons in het plantsoen van het Mac Leod-Plein neergepoot en nu herrijst het.

ZEEVIS GROOT- & KLEINHANDEL

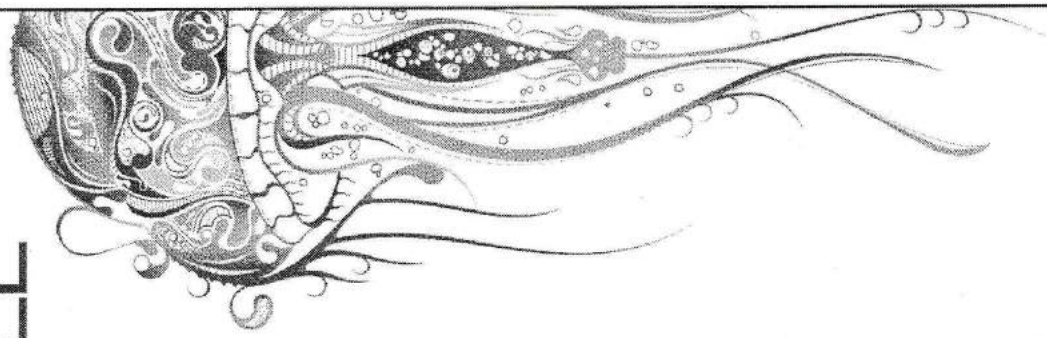
Van Haudt Patrick - Van De Wynckel Christa

Vismijn 107

8400 Oostende

T vismijn 059 32 19 95

F 059 33 19 95

OPENINGSUREN:

ma-dt-wo: 8u - 16u

do: 8u - 13u

vrj: 8u - 16u

za: 8u - 13u

zo: sluitingsdag